

Sygn. akt XVII Ka 862/16

WYROK

W I M I E N I U

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVII Wydziale Karnym - Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Justyna Andrzejczak

Protokolant: prot. sąd. Patrycja Makuch

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Poznań- Nowe Miasto w Poznaniu Magdaleny Kostka -Podgórskiej
po rozpoznaniu w dniach: 3 października 2016r. i 24 listopada 2016 r.

sprawy M. D. (1), R. D. i P. W.

oskarżonych o przestępstwa z art. 160§3 kk i inne,

na skutek apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań- Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 22 luty 2016 roku sygn. akt IIK 1193/14

1.zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- P. W. i R. D. uniewinnia od popełnienia zarzucanych im czynów z art. 160§3kk i art.157§2kk w zw. z art.11§2kk,

-ustala, iż oskarżony M. D. (1) swoim zachowaniem wyczerpał znamiona występku z art. 160§3kk i art.157§3kk w zw. z art.11§2kk, a skutek działania oskarżonego w postaci opisanych obrażeń ciała pokrzywdzonego, również objęty był nieumyślnością,

2. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

3. zasądza od oskarżonego M. D. (1) na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów sądowych w 1/3 części za postępowanie odwoławcze, w tym wymierza mu opłatę za II instancję w kwocie 60zł, w pozostałym zakresie kosztami postępowania w obu instancjach obciąża Skarb Państwa.

Justyna Andrzejczak

UZASADNIENIE

Zgodnie z przepisem art. 457 § 2 k.p.k. w zw. z art. 423 § 1a k.p.k. niniejsze uzasadnienie sporządzone zostało wyłącznie co do oskarżonego M. D. (1) na skutek złożonego przez jego obrońcę wniosku o uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 7 grudnia 2016 roku w sprawie XVII Ka 862/16.

Wyrokiem z dnia 22 lutego 2016 roku w sprawie III K 1193/14 Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu uznał oskarżonych M. D. (2), R. D. i P. W. za winnych zarzucanych im przestępstw z art. 160 § 3 k.k. w zw. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. (k. 355 – 359).

Apelacje od wyroku Sądu Rejonowego wnieśli: obrońca oskarżonego M. D. (2) (k. 441 – 446), obrońca oskarżonego R. D. (k. 450 -452v) i obrońca oskarżonego P. W. (k. 424 – 437).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego M. D. (2) okazała się niezasadna, a zawarta w niej argumentacja nie zasługiwała na uwzględnienie. Złożony środek zaskarżenia pozwolił jednak Sądowi Okręgowemu dokonanie kontroli instancyjnej zaskarżonego orzeczenia także z urzędu i dokonanie jego odpowiedniej zmiany w stosunku do oskarżonego M. D. (2).

Przed ustosunkowaniem się do apelacji obrońcy oskarżonego M. D. (2) wniesionej w niniejszej sprawie należy zauważyć, iż Sąd I instancji zasadniczo w sposób prawidłowy i wyczerpujący rozważył wszystkie okoliczności i dowody ujawnione w toku rozprawy, dokonując następnie na ich podstawie właściwych ustaleń faktycznych, w odniesieniu do oskarżonego M. D. (2), w przeciwieństwie do tych, dotyczących współoskarżonych. We wskazanym zakresie postępowanie w niniejszej sprawie zostało przeprowadzone dokładnie i starannie. Ocena materiału dowodowego, dokonana przez Sąd Rejonowy nie wykazuje błędów logicznych i nie wykracza poza ramy swobodnej oceny dowodów. Uzasadnienie wyroku odpowiada wymogom art. 424 § 1 i 2 k.p.k. i w pełni pozwala na kontrolę prawidłowości rozstrzygnięcia.

Argumentacja zawarta w apelacji sprowadza się do nieuzasadnionej i bezpodstawnej polemiki z prawidłowymi ustaleniami Sądu Rejonowego. Zasada się ona na innej, niż przyjęta przez Sąd I instancji ocenie materiału dowodowego. Podkreślić przy tym należy, że zaproponowana przez skarżącego ocena materiału dowodowego jest całkowicie dowolna i nie znajduje uzasadnienia w niniejszej sprawie.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do stawianego przez skarżącego zarzutu dotyczącego oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, to nie zasługiwał on na uwzględnienie. Na początku podkreślenia wymagało, że ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego została dokonana z uwzględnieniem zasad sformułowanych w przepisach art. 4 i 7 k.p.k. Sąd odwoławczy w całości akceptuje i podziela ustalenia faktyczne poczynione w niniejszej sprawie przez Sąd Rejonowy, które powstały na skutek prawidłowo ocenionego materiału dowodowego.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że wbrew stanowisku skarżącego Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej i dokładnej oceny wyjaśnień M. D. (1), słusznie nie dając im wiary w tej części, w której oskarżony ten nie przyznawał się do winy twierząc, że to do gospodarza stadionu i kierownika drużyny gospodarzy należało przygotowanie i sprawdzenie boiska. Wyjaśnienia takie w sposób oczywisty były wyłącznie realizacją przyjętej linii obrony. Przeczą im bowiem wskazane przez Sąd Rejonowy przepisy gry w piłkę nożną.

W celu uszczegółowienia powołanych przepisów gry w piłkę nożną Sąd odwoławczy uzupełnił przewód sądowy poprzez zwrócenie się do W. N.o nadesłanie wskazanych przepisów. W związku z tym Sąd odwoławczy uzyskał wyciąg z „Przepisów gry w piłkę nożną 2012/2013 FIFA” dotyczącą sędziów (k. 517 – 522). Jak wynika z rozdziału „Obowiązki sędziego przed zawodami” do obowiązków oskarżonego jako sędziego w dniu zdarzenia należało „sprawdzenie czy pole gry nadaj się do przeprowadzenia zawodów (k. 118), zaś „Kontrola pola gry pod względem jego przydatności do gry w danych zawodach polega na sprawdzeniu” m.in. czy siatki bramkowe są dokładnie przymocowane do bramek i podłoża” (k. 518). Obowiązkom tym oskarżony nie sprostał, albowiem dopuścił do przeprowadzenia meczu, w czasie którego bramki nie były przytwierdzone należycie do podłoża, ani zabezpieczone przed przewróceniem się. O świadomości oskarżonego w zakresie konieczności skontrolowania także stanu i zabezpieczenia bramek świadczą zresztą jego własne wyjaśnienia, w których wskazał, że: „ja kilka minut przed meczem obszedłem boisko, dotykałem bramek sprawdzając czy są one stabilne” (k. 309). Sąd odwoławczy nie miał więc wątpliwości co do tego, że oskarżony znał swoje obowiązki, w tym konieczność sprawdzenia stanu zabezpieczenia bramek, lecz dokonał takiej weryfikacji niedbale, czym doprowadził do sytuacji, w której rozgrywano mecz pomimo braku należytego zabezpieczenia bramek.

Skarżący w swojej apelacji nie zakwestionował in concreto oceny pozostałego materiału dowodowego. Dla porządku stwierdzić należy, że została ona dokonana przez Sąd Rejonowy w sposób kompleksowy, wszechstronny i prawidłowy.

Z tego względu nie ma potrzeby jej powielania i ponownego przytaczania w tym miejscu, albowiem Sąd odwoławczy akceptuje ją w całości.

Z tego względu również zarzut poczynienia przez Sąd Rejonowy błędów w ustaleniach faktycznych okazał się nietrafny. Prawidłowo przeprowadzony i oceniony w niniejszej sprawie materiał dowodowy, o którym mowa była powyżej pozwolił Sądowi meriti na przyjęcie, iż to niewątpliwie oskarżony, jako sędzia meczu piłkarskiego, był odpowiedzialny za sprawdzenie m.in. bramek przez rozpoczęciem meczu. Świadczą o tym jednoznacznie przepisy gry w piłkę nożną dostarczone przez W. N. po uzupełnieniu przewodu sądowego. W dokumencie tym w rozdziale dotyczącym sędziów piłkarskich jednoznacznie wskazuje się na ich obowiązek sprawdzenia m.in. bramek.

Reasumując należy zaznaczyć, że oparcie przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych na określonej i wyraźnie wskazanej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku grupie dowodów i jednocześnie nieuznanie dowodów przeciwnych, nie stanowi uchybienia, które mogłoby powodować zmianę lub uchylenie wyroku, w sytuacji gdy zgodnie z treścią art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., Sąd Rejonowy wskazał jakimi w tej kwestii kierował się względami. Jak wynika z motywów zaskarżonego wyroku Sąd I instancji uczynił zadość wymaganiom wskazanego wyżej przepisu, dokonując szczegółowej i wszechstronnej analizy materiału dowodowego oraz wskazując precyzyjnie jakie fakty uznał za udowodnione i na jakich w tej mierze oparł się dowodach. Sąd Rejonowy odpowiednio wskazał w jakich częściach uznał ww. dowody za wiarygodne, a w jakich za nie zasługujące na wiarę (lub są nieistotne), przy czym stanowisko swoje logicznie i przekonująco uzasadnił. Dowody te pozwoliły przypisać oskarżonemu winę i sprawstwo w zakresie zarzucanego mu czynu.

W konsekwencji również ostatni z zarzutów stawianych przez skarżącego, dotyczący rażącej niewspółmierności wymierzonej kary ograniczenia wolności okazał się niesłuszny. Przede wszystkim bowiem Sąd Rejonowy precyzyjnie wyważył okoliczności wpływające na wymiar kary, ustalając go na poziomie adekwatnym do stopnia społecznej szkodliwości czynu oskarżonego oraz stopnia jego zawinienia – prawidłowo spełniając tym samym dyrektywy prewencji ogólnej, jak i szczególnej zawarte w przepisie art. 53 § 1 i 2 k.k. Uznać więc należy, iż wymierzona oskarżonemu kara ograniczenia wolności ma jedynie charakter sprawiedliwej odpłaty za popełniony czyn karalny, tak więc nie sposób uznać, że jest „rażąco niewspółmierna”.

Ponadto nie zasługiwała także na akceptację argumentacja obrońcy oskarżonego w zakresie, w którym wskazywał na możliwość zastosowania wobec oskarżonego M. D. (1) warunkowego umorzenia postępowania karnego. Przede wszystkim wskazać należy, że zastosowaniu tej instytucji sprzeciwiał stopień społecznej szkodliwości przestępstwa przypisanego oskarżonemu, który z całą pewnością nie był nieznaczny, zarówno w aspekcie generalnym, jak i indywidualnym. Po pierwsze bowiem niemal powszechne stały się przestępstwa tego rodzaju, kiedy przez zaniedbania osób dorosłych, odpowiedzialnych za bezpieczeństwo dzieci i młodzieży podczas różnego rodzaju imprez sportowych oraz masowych, dochodzi do niebezpiecznych zdarzeń. Oskarżony nie może więc wywodzić, że sędziował mecz piłkarski po raz pierwszy w swoim życiu. Okoliczność ta tym bardziej powinna go skłonić do przestrzegania wszystkich przepisów i regulaminów w sposób wzorcowy, gdyż nie miał jeszcze na tym polu doświadczenia. Po drugie natomiast pokrzywdzony w niniejszej sprawie do tej pory odczuwa skutki przedmiotowego zdarzenia i to przede wszystkim w sferze psychicznej. Jak bowiem wynika z zeznań ojca pokrzywdzonego powrócił on do treningów dopiero po półrocznej przerwie, a nadto obecnie osobiście za każdym razem sprawdza umocowanie bramki. Niewątpliwie więc w psychice małoletniego pokrzywdzonego powstała trauma związana z tym wydarzeniem i utrzymuje się w nim lęk przed kolejnym takim zdarzeniem, o czym świadczy osobiste sprawdzanie bezpieczeństwa bramek. Przytoczone okoliczności, zarówno w aspekcie generalnym, jak i indywidualnym, jednoznacznie świadczą o tym, że społeczna szkodliwość przestępstwa przypisanego oskarżonemu nie była nieznaczna. Niemożliwym więc było zastosowanie wobec niego instytucji warunkowego umorzenia postępowania karnego.

W tym miejscu zaznaczyć należy, że Sąd Okręgowy dokonał również z urzędu kontroli instancyjnej zaskarżonego wyroku w świetle bezwzględnych przesłanek odwoławczych przewidzianych przepisami art. 439 § 1 k.p.k. oraz art. 440 k.p.k., i w efekcie tej kontroli na podstawie przepisów art. 437 § 1 i 2 k.p.k. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że ustalił, iż oskarżony M. D. (1) swoim zachowaniem wyczerpał znamiona występkę z art. 160

§ 3 k.k. i art. 157 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., a skutek działania oskarżonego w postaci opisanych obrażeń ciała pokrzywdzonego, również objęty był nieumyślnością. Sąd odwoławczy dokonał zmiany kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu uzupełniając go o przepis art. 157 § 3 k.k., gdyż niewątpliwym było w okolicznościach niniejszej sprawy, iż oskarżony zarówno narażenia pokrzywdzonego na niebezpieczeństwo utraty życia lub doznania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, jak i wystąpienia u pokrzywdzonego wskazanych w opisie czynu obrażeń – dokonał nieumyślnie. Z dokonanych ustaleń wynika bowiem, że do przewrócenia bramki, która spowodowała obrażenia u pokrzywdzonego doszło na skutek nieumyślnego działania oskarżonego, tj. zaniedbania swoich obowiązków. Z pewnością nie chciał on, aby do sytuacji objętej aktem oskarżenia w ogóle doszło, jednak mimo tego na skutek jego nieumyślnych działań nastąpiło uszkodzenie ciała pokrzywdzonego. Te ustalenia Sądu odwoławczego spowodowały konieczność wskazanej zmiany kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu M. D. (1) oraz zmiany opisu jego czynu.

Ponadto na podstawie przepisu art. 437 § 1 k.p.k. w pozostałym zakresie utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

O kosztach postępowania odwoławczego w odniesieniu do oskarżonego M. D. (1) Sąd Okręgowy orzekł na podstawie przepisów art. 634 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. oraz art. 8, art. 1, art. 2 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 2 ust 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tj. Dz.U. z 1983 roku, Nr 49, poz. 223, ze zm.). Na koszty te składają się 1/3 wyłożonych przez Skarb Państwa wydatków oraz opłata za drugą instancję (60,00 złotych).

Justyna Andrzejczak